Nr 183

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Czwartek dnia 14 Sierpnia v. s. 1819 roku.

Obserwacye meteorologiczne.	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmia. w powie.
	dnia 13 godz. 3 z połu.	27 cal. 8, 6, lin.	+ 17, 5 stopn.	Wschodni	Pogoda
	— 13 godz. 9 wiecz.	27 — 8, 4, —	+ 13. 5 —	Wschodni	Pogoda
	— 14 godz. 6 z rana	27 — 8 1,	+ 11, 5 —	Wschodni	Pochmurne

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Naymiłościwiey mianowani kawalerami orderu ś. Anny 3 klassy członkowie administracyi Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności: *Ignacy Jundziłł* sekretarz Towarzystwa; *Maciey Szultz*; i *Jan Rychter*.

Kurs Wileń. na assyg. rubel sr., r. 3 kop. 80½ dukat hol. nowy r. 11 kop. 12, stary r. 10 kop. 86, imperyał r. 36 k. 95.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, dnia 16 sierpnia.

Jak wiele do przedłużenia życia ludzkiego pomaga użycie jego skromne, porządne, wstrzemięźliwe, któremu nawet nie szkodzą prace umysłowe, ciągłe i natężone, świeży przykład widziała publiczność tuteysza w kościele metropolitalnym ś. *Jana*, licznie zgromadzona, przytomna powtórnym prymicyom, które na dniu 15 tego miesiąca JW. JX. Jowin Frederyk *Bystrzycki*, kanonik metropolitalny warszawski, archidyakon płocki, kustosz sandomirski, proboszcz stężycki, kawaler orderu ś. *Stanisława* 1szey klassy, w 82 roku życia swego w zupełney zdrowia czerstwości odprawił.

Uczeń niegdyś matematyki, mianowicie mechaniki, hidrauliki, gnomoniki, architektury i astronomii, pod przewodnictwem sławnych w owym wieku matematyków, Stefana *Łuskiny*, Jana *Bohomolca* i *Rostana*, potém dzielący prace astronomiczne z astronomem królewskim *Poczobutem*, przez lat kilka w obserwatoryum wileńskiem, nakoniec professor filozofii i matematyki, w tuteyszém kollegium królewskiém warszawskiém, nie pierwey lekcye publiczne dawać zaprzestał, aż równo ze zgaszeniem zakonu jezuickiego w roku 1773.

Wskrzesiciel nauk w kraju naszym, *Stanisław August*, który się lubił otaczać uczonemi ludźmi, nie zaniechał przyzwać do boku swego tak znakomitego w naukach męża; w jak zaś wielkiém miał go poważeniu, dość to powiedzieć, że dla niego w zamku obserwatoryum wystawić, i potrzebne do obserwacyi instrumenta, jako to: zegary *Scholtona*, kwadranse *Ramsdena*, lunety akromatyczne *Dollonda*, znacznym kosztem z *Londynu* sprowadzić rozkazał.

Nie zawiódł królewskiego oczekiwania pierwszy obserwator astronom warszawski, a Król, który we wszystkich umiejętnościach był biegły i ciekawy, ilekroć był od obserwtora swego ostrzeżony, nie uchybił znaydować się w swojém obserwatoryum dla przypatrzenia się początkowi i końcowi zaćmienia słońca, zaćmienia xiężyca, pierścienia Saturna i xiężycom jego, immersyi i emersyi xiężyców Jowisza i innym niebieskich ciał zjawiskom.— W roku 1776 w mcu czerwcu przejeżdżającą tędy, po odbytey uczoney podróży, we Włoszech, we Francyi i Anglii Xiężnę *Daszków*, zaprosił Król do swego obserwatoryum. Wiadomo, że ta Pani, w tak wysokim stopniu, rozmaite posiadała umiejętności, że osądzona była godną piastować urząd prezydenta akademii petersburskiey. Przestrzeżony przez Króla o jey bliskiém przybyciu obserwator, chciał ją osobliwszym czynem zadziwić; ustanowił zatém trzy akromatyczne lunety, w jedney z nich Wenusa, w drugiey Jowisza, w trzeciey Saturna pierścienia tak zręcznie od poranku, aż do godziny dziesiątey każdego planetę w lunecie swojey utrzymał, że gdy pomieniona dama, w tę porę do obserwatoryum weszła, obaczyła zdumiona, wśród dnia te trzy planety, czego ani w *Londynie*, ani w *Paryżu* nie widziała. Król, który lubił uczone prace nagradzać, za ten czyn astronomowi swemu nazajutrz nominacyą na probostwo stężyckie przysłał. Ta krótka biografia żyjącego jeszcze uczonego, nie obrazi skromności jego, a jeśli ją czytać będzie, przekona się, że prawdziwa zasługa, nigdy nie jest, od następującego pokolenia zapomnianą.

PRUSY.

Berlin dnia 10 sierpnia. Król Jmć dał dnia 7 b. m. prywatne wysłuchanie Hrabiemu *Reventlow*, nadzwyczaynemu posłowi i pełnomocnemu ministrowi Duńskiemu, oraz Xięciu *Partanna*, takiemuż posłowi i ministrowi Neapolitańskiemu. Oba złożyli listy wierzytelne.

Jenerał major Rossyyski *Nariszkin*, wyjechał ztąd do *Drezna*.

Gazeta tuteysza *Vossa* umieściła co następuje: — „Kawaler *Thorwaldsen* wyjechał z *Rzymu*. Udał się naprzód do *Monachium*, gdzie obeyrzy kościół, dla którego ma robić kilka płasko-rzeźb z nowego testamentu. Pojedzie potém do *Wiednia*, gdzie jest proszony od Xięcia *Esterhazy*. Ztamtąd zaś uda się do *Warszawy* z powodu pomnika dla Xięcia *Józefa Poniatowskiego*, który tam ma bydź wystawionym. Pojedzie nareszcie do *Kopenhagi*, w ce-

lu obrania dogodnego mieysca dla naywybornieyszego swojego dzieła, które wystawia tryumf *Alexandra W.* Oryginał tego dzieła znayduje się w pałacu Kwirynalskim w *Rzymie.* Król Duński kazał robić kopiją z marmuru, wielkości dwa razy większey."

NIEMCY

Z Karlsruhe 1 sierpnia. Ukończyły się obrady seymu Badeńskiego. Skutkiem ich jest poznanie wewnętrznych stosunków, potrzeb i życzeń krajowych. Poznano także sposób myślenia reprezentantów i urzędników. Słychać, iż seym ma bydź zwołany w maju roku przyszłego.

Następująca jest treść czytanego przy zamknięciu obrad reskryptu W. Xiążęcia naszego:— „Spodziewał się W. Xiążę, iż przez trzy miesiące trwającego seymu, ułatwi się więcey ważnych interessow, a zwłaszcza prawo skarbowe; lecz w tak sprawiedliwey nadziei omylony, gdy nadto wyznaczona na potrzeby Seymowe summa służyła tylko na czas trzymiesięczny, z tych więc powodow odkłada W. Xiążę posiedzenia seymowe do pierwszey połowy roku przyszłego. Z nieukontentowaniem nakoniec spostrzegł W. Xiążę, iż w ciągu teraźnieyszego seymu targniono się na dobrze nabytę prawa, i nie zawsze naylepszy sposób myślenia okazano. Tuszy sobie jednak, iż dobry duch, jakim większość tchnęła, coraz bardziey przewagę brać będzie. Przyłoży oraz starania, aby przez jak nayprzyzwoitszą oszczędność brak dochodow zastąpił. Stosownie zaś do 82 artykułu konstytucyi podane Seymowi prawo skarbowe będzie tymczasowie przywiedzione do skutku. Zapewnia nakoniec W. Xiążę, iż kassa umorzenia długow pozostanie według dotychczasowego konstytucyynego urządzenia, i że uchwalona pożyczka w ilości 3 milionów 500,000 złotych niemieckich, będzie jak naydogodniey zaciągnioną."

Od brzegow Menu d. 3 sierpnia. Dway kommissarze policyi berlińskiey, assessor *Schneider* i kommissarz policyi *Winkler*, oraz przebrany po cywilnemu żandarm, przybywszy dnia 11 b. m. między godziną 3 i 4tą z rana do *Elberfeld*, obudzili burmistrza *Brüning*, i pokazali mu wyraźny rozkaz Króleski i rekwizycyą rządu Darmstadzkiego względem uwięzienia doktora *Fellenius*, wydawcy powszechney gazety elberfeldskiey. Obwiniają tego doktora o niebezpieczne demagogiczne oraz rewolucyyne związki i intrygi. Wzięto go do więzienia, a papiery zapieczętowano. W całém tém zdarzeniu okazał doktor wielką przytomność umysłu. Siedzi na ratuszu pod strażą żandarma berlińskiego. Podług odebranych wiadomości, samych tylko pisarzy i uczniów biorą do więzienia. — Słychać, iż Professor *Görres*, dyrektor gimnazyum w *Koblenz*, zostaje także pod dozorem policyynym. — *Professorowie Arndt*, i oba bracia *Welker*, którym papiery w *Bonn* zabrano, dali słowo honoru, iż na każde wezwanie stawią się do badania względem uczynionych im zarzutow. — U pewnego ucznia w *Giessen* miano znaleść projekt do republikańskiego urządzenia Niemiec.

AMERYKA POŁUDNIOWA.

Odebrane w *Londynie* listy z *Buenos-Ayres* donoszą, iż jenerał powstańców *Martin* chce uderzyć od lądu na miasto *Lima*, które Lord *Cochrane* od strony morza trzyma w zamknięciu. Wielkorządca peruwiański zamknął się z szczupłém swojém woyskiem w tém mieście, które zapewne przed przybyciem spodziewanych z Europy posiłków poddać się musi.

Jenerał *Mac Gregor* zebrał znowu 1600 żołnierzy, i jeszcze się ich więcey spodziewa.

Lord *Cochrane* zabrał d. 20 lutego w porcie zewnętrznym *Lima* dwa bogate okręty kupieckie, i statek kanonierski z działami i potrzebami wojennemi. Nie zaś nie mógł przedsięwziąć przeciwko fregatom, które w samym porcie stoją, i są pod zasłoną dział twierdzy. Wielu mieszkańców z *Lima* przybywa do niego. Jenerał *San Martin* czyni z woyskiem swoiém obroty w celu uderzenia od strony lądu na *Lima*.

Wspomniony Lord wydał następującą odezwę:

„Ja Vice Admirał Chiliyski, Admirał i naczelny dowódca okrętów krajów związkowych, z polecenia i upoważnienia wysokiego Rządu Chiliyskiego, względem jak nayścisleyszego zamknięcia brzegów i portów Królestwa *Peru*, ogłaszam co następuje: 1) Port *Callao*, i wszystkie inne porty i zatoki, równie jak całe nadbrzeże zacząwszy od portu *Guyaquil* aż do *Atacama* w *Peru*, są uważane jako zamknięte. 2) Nie wolno żadnemu okrętowi prowadzić handlu, lub mieć jaki związek z mieyscami zamkniętemi. 3) Żadnemu okrętowi lub statkowi przyjacielskich albo neutralnych mocarstw, stojącemu teraz na kotwicy w zatoce *Callao*, lub w innym jakim zamkniętym porcie, nie wolno wypłynąć za 8 dni po ogłoszeniu ninieyszego postanowienia. 4) Żadnemu neutralnemu statkowi, nie wolno pod jakimkolwiek bądź pozorem zasłaniać własności rządu Hiszpańskiego, lub też mieszkańców tych krajów, które pod władzą Króla Hiszpańskiego zostają. 5) Wszelki statek neutralny, płynący z fałszywemi lub dwoistemi paszportami, albo nie mający potrzebnych papierów na udowodnienie prawey własności, wystawi się na takie same kary, jakim własność i towary nieprzyjacielskie podlegają. 6) Wszelki statek neutralny, płynący z osobami woyskowemi, szyprami lub kupcami z krajów, zostających pod władzą Króla Hiszpańskiego, ma bydź posłany do *Valparaiso*, gdzie według prawa narodów sądzonym będzie. 7) Obwieszczenie to ma bydź udzielone tym, których osnowa jego obchodzi. — Działo się na okręcie *O'Higgins*, mającym banderę naczelnego dowódcy, w ciaśninie *Callao* dnia 1 maja 1819 r.

(podpisano) *Cochrane.*

And. A. Jonie, Sekretarz.

Wolno Drukować. Ignacy Reszka Kom. Cens. Cel. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi pism peryod.

Ogłasza się po raz trzeci.

3. *Oświadczenie w Imieniu W. Konstancyi z Xiążątt Mirskich Woynowey Orańskiey Cześnikowiczowey Starodubowskiey. Wypis z Xiąg Ziemskich Pttu Dryzieńskiego.*

Roku 1816 julii 14 dnia. Przed nami Hilarym Skorniem Sędzią prezydującym, Wincentym Leśniewskim, i fortunatem Chełchowskim podsędkami urzędnikami Ziemstwa Pttu Dryzień. kadencyą S. Trojecką w mieście Sądowym Dryzie odbywającymi, z porządku wołania Regestrów Sumaryinych, ku sądzeniu naszemu przypadła sprawa za jednym aktoratem z karty 65 WJP. Konstancyi z Xiążątt Mirskich Woynowey Orańskiey Cześnikowiczowey Starodubowskiey, z JW. Reinholdem Gustawem Baronem Sztachelbergiem Podpułkownikiem W. R. Za zapozwem do tego aktoratu należnym w roku 1816 maja 19 we wsi Dworczanach przez Woznego Powiatowego Jana Pohoskiego z instancyi teyże W. Orańskiey JWmu Podpułkownikowi Sztachelbergowi podanym, a eorundem dwudziestego przed aktami Ziemskiemi Pttu Dryzień. zeznanym, mieniąc i referując się do zaszłych manifestow, pozwow, i dekretu kontumacyinego w roku 1811 miesiąca februaryi 23 dnia przez WJPana Jana Sokółowskiego b. Podsędka Ziems. Pttu Rzeżyckiego na obżałtnym T. W. Ultymarnie otrzymanego a szczególnie oto; iż co zeszły z tego świata Jakub Jgielsztrom w roku 1809 miesiąca augusta 18 dnia na zapis obligacyjny urodzoney Antoninie Sokołowskiey, Podkomorzyney dworu poll. a od niey synowi swojemu W. Janowi Sokołowskiemu Podsędkowi Ziemstwa Pttu Rzeżyckiego w roku 1809 miesiąca oktobra 9 d. przelany summy kapitalney rubli assygn. 4,918 z terminem oddania w roku 1801 julii 24 dnia zawinił i nawielokrotną rekwizycyą o zapłacenie summy, procent tylko za lat dwie opłaciwszy, daley ani kapitału, ani procentu nieopłacał, a mając udzielnym prawem wieczystym przedażnym od Xiążąt Sapiehów wieś Dworczany z[illegible]ną, w Pttcie Dryzieńskim leżącą, nabytą, gdy sam zszedł z tego świata a żaden sukcessor zeszłego Graffa Jgielsztroma dla objęcia rzeczoney wsi niejawił się, Xiążęta Sapiehowie, odbierając do siebie kupioną pierwiey przez zeszłego Jgielsztroma schedę Druyską, razem i wieś Dworczany do swojego władania zajęli, i gdy po śmierci zeszłego Jgielsztroma, własne i dziedziczne jego majątki, w Gubernii Ryskiey w Szwedzkich Jnflantach, poszły pod Exdywizyą, Wżny Sokołowski wyż rzeczony oblig na summę rubli 4,918 jawił w sądzie Exdywizorskim, gdzie Remissa dana jest do dóbr przez zeszłego Jgielsztrom Graffa w Pttcie Dryzieńskim nabytych, w porządku takowym Wżny Podsędek Sokołowski, pozwał przed Sąd Ziemski Dryzieński obżałt. W. T. Sztachelberga jako successora i JOO. Xiążąt i jego plenipotentów o niebronieniu Tradycyi pierwo za Dekretem kontumacyynym na Remissyą doczesną i wieczną; póżniey za ostatecznym zapozwem w roku 1810 decembra 15 dnia podanym tegoż roku i miesiąca 17 d. przed aktami Ziemskiemi Dryzień. zeznanym, za Dekretem kontumacyynym ultymarnym, i za wydanym obwieszczeniem Urzędników z terminem cztero-niedzielnym, wieś Dworczany w terminie przybyłego Ur. Twardomańskiego pisarza naówczas Ziemstwa Dryzieńskiego wespół z Woźnym Biegańskim dla Ur. Sokołowskiego Podsędka w summie kapitalney rubli 4,918 i procentu za lat 9 rubli 3,097 i kop. 80, zatradował, a w niebawnym czasie przez różne przechody woyska i tuż nastałey rewolucyi w roku 1812, gdy także wieś Dworczany dla położenia swojego na samym trakcie w czasie ruiny, ludzie wyniszczeni, nie byli wstanie opłacenia za procenta naznaczonych inwentarzem czynszow i dwa domy zupełnie zostały zruynowane, z których ledwo jedna stara chata, i takiż swironek tylko pozostał, siemii, z tych jedna nazwiskiem Koniuszewskich precz wyszła, a druga dla nędzy i małey siemienistości w bobyle. A tak za lat sześć, za tego procentu Ur. Sokołowskiemu Podsędkowi rubli 3,378 i kop. 10, i lubo w bardzo małey cząstce kiedy brał od tych poddanych na konto czynszu, to wraz na zapomogę biedniejszych oddał. W takim rzeczy składzie gdy przez wszystkie te lata Ur. Sokołowski, nic z tych poddanych nieuzyskał, a tak w roku teraźnieyszym 1816 januaryi 18 dnia żałtcey się Konstancyi z Xiążąt Mirskich Woynowey Orańskiey Cześnikowiczowey Starodubowskiey wieczysto wlewkowym zrzecznym, oraz assekuracyynym dokumentem, przez pełnomocnego plenipotenta swojego WJP. Pawła Zomoytela wydanym, i tegoż roku miesiąca i dnia przed Sądem Dryzieńskim przyznanym, rzeczoną wieś Dworczany przez tradycyą otrzymaną, i wszelką na tey wsi zabezpieczoną sobie należność, tenże Ur. Podsędek Sokołowski, zrzekł się. A przewidując żałująca się Konstancya, z Xiążąt Mirskich Orańska już w stopniu Ur. Sokołowskiego będąca, iż prócz robocizny dni pryhonnych, i nadal dla ich zniszczenia nic zyskać nie może. Jnwentarzem zaś, czynszami, lub robocizną wyznaczoną i wytaxowaną jakby można lepiey uzyskać, dozwolono. Zmuszona zatym żałująca się na gruntach pustosznych Erygować folwarczyk, ktorego zabudowanie lubo niewystawne wynosi jednak rubli assygn. 2,000, tudzież zapomogi w kupieniu koni i na zasiew, oraz karmienie poddanych rubli assygn. 400, także za annuatę JXX. Bernardynom Druyskim zaciągnioną od lat 6ściu rubli assygn. 600, a w jedno złączywszy czyni rubli assygn. 14,793 kop. 90, na wsi Tradycyyney Dworczany należney. Chcąc się żałująca upewnić prawem czyniąc ante omnia do approbaty wszelkich poprzednio zaszłych tranzaktow, a za onemi summy wedle pierwszey specyfikacyi rubli assygn. 14,793 kop. 90, oraz expensu prawnego rubli assygn. 200 żałtcey się w stopniu Ur. Podsędka Sokołowskiego zostającey zasądzenia, a dla niedostarczenia procentowi tey summy, intrat wsi Dworczan na dziedzictwie oney oparcia oraz, tego wszystkiego co czasu prawa jaśniey dowiedzionym będzie, salva tey żałoby melioratione. Za jakową żałobą z pozwu autentycznego w ten nasz Dekret wziętą i wpisaną wyż przerzeczona strona przed nami Sądem utworzyła sprawę, którego roku, miesiąca, i dnia wyż nadacie opisanego. My Sąd Ziemski Pttu Dryzieńskiego, proceder nakazaliśmy, inprocedendo za stawaniem patrona od strony powodowey WJP. Konstancyi z Xiążąt Mirskich Woynowey Orańskiey Cześnikowiczowey Starodubowskiey przez WJP. Floryana Jakowickiego Komornika Pttu Dziśnieńskiego za potrzykrotnym przez Woźnego Sądom naszym assystującego, wołaniem, niestawającego jako prawu nieposłusznego JW. Reinholda Gustawa Barona Sztachelberga Podpułkownika W. Rossyyskich w roku zawitym na upad rzeczy, oraz w porządku poprzedniczo wiedzionego procederu, iterum na infamią wzdać dozwoliliśmy, do opublikowania takowey infamii Woźnego Sądowego przydaliśmy, obwołać, i proklamować nakazaliśmy, w kolei wiedziony, przez U. Jana Sokołowskiego byłego Podsędka Rzeżyckiego z Reinholdem Gustawem Baronem Sztachelbergiem przez zapadły Dekret w roku 1811 februaryi 23 dnia, po nim zaszłą tradycyą wsi Dworczan, list podawczy, inwentarz i intromissyą. Za niemi w roku 1816 januar. 18 dnia w osobie Ur. Sokołowskiego przez jego Plenipotenta Ur. Pawła Zomuytela Ur. Konstancyi z Xiążątt Mirskich Woynowey Orańskiey Cześnikowiczowey Starodubowskiey uczyniony, i przed aktami Ziemskiemi Dryzieńskiemi przyznany przelew, i na ostatek autentyczny do ninieyszego Dekretu przewodniczący pomieniony wyżey pozew, i wszelkie dalsze dowody zatwierdziwszy, i zaapprobowawszy summy kapitalney z mocy obligacyynego zapisu z procentami i expensami prawnemi, Dekretem ultymarnym niestannym w roku 1811 miesiąca februaryi 23 dnia, w Ziemstwie ninieyszym zadałym przy sądzoney rubli assygn. 8415 i kop.

80 po dacie jakowego Dekretu zaległych procentów listem urzędowym podawczym wykazanych, a z okazyi przez ominioną w roku 1812 zdarzoną rewolucyą ostateczney ruiny poddaństwa wsi Dworczan wybrać się niemogących rubli assygn. 3,388 kop. 10 za Erek. i Restantacyą folwarku na gruntach pustosznych wsi Dworczan wydatkowanych rubli assygn. 2 000. za annuatę na rzeczoney wsi dla XX. Bernardynow Druyskich zaległą z lat 6ciu a przez Ur. Cześnikowiczową Orańską opłaconą rubli 600. Za zapomogi włoscian, kupno koni, przekarmienie, i osianie rubli assygn. 400. Expens prawny rubli assygn. 200, niestannych złłch polskich w srebrney monecie 100, a w ogóle wedle podania strony rubli assygn. 14.993 i kop. 90; tudzież srebrną monetą złłch poll. 100. czyli rubli srebr. 15, dla Ur. Konstancyi z Xiążąt Mirskich Woynowey Orańskiey Cześnikowiczowey Starodubowskiey na JW. Reinpoldzie Gustawie Baronie Sztachelbergu Podpułkowniku przysądzamy, i rekognoskujemy, a dla uczynienia prawney exekucyi stosownie do Ukazu, do Sądow Niższego właściwego odsyłając, z powodu nieznaydywania się innych pozwanego funduszu wyjaśnioney przez stronę z wsi Dworczan nieodpowiedzialności procentowi, według żądania powodującey, wyżey powiedzianą summę na dziedzictwie oparłszy, do teyże wsi inekwitować się przez jednego z Sądu Niższego Członka stosownie do prawa, dla Ur. Orańskiey pozwalamy; którey inekwitacyi, ażeby JW. Podpułkownik Sztachelberg sam przez się lub przez namówione osoby bronić, i tamować nieważył się pod karami sprzeciwieństwa zakazujemy, w porządku gdy termin prawny do proklamowaney kondemnaty przypadł. Owczas JP. Wozny Dawid Dellewalle Sądom naszym assystujący JW. Reinholda Gustawa Barona Sztachelberga Podpułkownika woysk Rossyyskich z instancyi WJP. Orańskiey w Izbie Sądowey et in foro publico za infamissa obwołał, proklamował, i relacyą publikacyi swey osobiście zeznał. Która sprawa jako się agitowała, tak jest do xiąg Ziemskich Pttu Dryzieńskiego przyjęta i wpisana; a z nich i ten wypis pod pieczęcią Urzędową Ziemską tegoż Pttu stronie potrzebującey w roku 1817 miesiąca augusta 1 dnia jest wydan. U tego Dekretu pieczęć skarbowa, poszliny pieczętne opłacone, zgodził z xięgami Cypryar Rybiński Ziemski Pttu Dryzieńskiego Regent Kolleski Sekretarz. Na skutek jakowego (tu co do słowa pajaśnionego) Dekretu, gdy i skazka rewizyyna na imie W. Konstancyi Orańskiey o duszach płci mężkiey 42, i kobiet 32 na lico zapisanych, do Izby Skarbowey Białorusko-Witepskiey podana, o czym rewers teyże Izby pod rokiem 1816 augusta 13 dnia wydany, i do akt Ziemskich Pttu Dryzieńskiego roku 1819 miesiąca marca 24 dnia wniesiony, poświadcza. Juwentarz z poszczególnym opisaniem cokolwiek do téy wsi czyli majętności Dworczan należy, roku 1817 augusta 27 dnia urzędowie sporządzony. Oraz tegoż roku miesiąca septembra 11 dnia w Xięgach Ziemskich Pttu Dryziens. aktykowany. Intromissya w stosownosć rzeczonego Dekretu roku 1817 augusta 29 dnia prawnie odbyta, i kwit na oną Woźnieński w aktach właściwych Dryzieńskich roku tegoż i miesiąca 30 dnia przez Woźnego Sądowego JP. Zygmunta Byszyńskiego zeznany. Poszlinowa opłata za wieczystość majętności Dworczan po tymże Dekrecie wprzód zwierzchnością Sądową przeznaczona, a dopiero przez Sąd Niższy Dryzieński do powiatowey Exakcyi uzyskana, jako kwit W. Exaktora Dryzien. Juszkiewicza, z przyjęcia na tęż poszlinę 850 assygn. rubli za N. 139 februaryi 24 dnia roku 1819 wydany, i w tymże roku miesiąca marca 24 dnia do akt Ziemskich tegoż Pttu wpisany, jest do przekonania. Nadto gdy taż W. Konstancya Woynowa Orańska Cześnikowiczowa Starodubowska, od zapadłego w 1816 roku julii 14 dnia Dekretu, z okazyi lat nieurodzaynych czyniąc rozmaite zapomogi poddanym Dworczańskim aż dotąd, i one dla wypalenia się w roku przeszłym 1818 marca 12 dnia wszelkiey wioskowey budowy, z niemałą stratą gospodarskich sprzętow, i ruiną całkowitey gospodarki, nie mogąc uzyskiwać, lecz dla ich wsparcia, (jako własnym swym ludziom) zostawiła, i do tego jako w mieyscu bezlesnym, na samą budowę potrzebującym nie małey pieniężney pomocy, którą przez lat kilka zmuszoną jest czynić, gdyż w roku jednym tak sporey restauracyi budynkow pogorzałych, arestujących do szczętu starych i opadłych, załatwic nie podobno, jakoż na teraźnieysze wiosenne sprowadzenie drzewa, niemałą ilość pieniędzy już oddano. J że takowy pożar we wsi Dworczanach roku 1818 miesiąca marca 12 dnia był doswiadczony o tym rezolucya Sądu Głównego 1go Departamentu Gubernii Białorusko-Witepskiey w roku 1819 januar. 20 dnia nastała, i w kopii formalney za podpisem W. Sekretarza Sądu powiatowego Dryzien. Cypryana Rybińskiego wydana poswiadcza. A tak, prócz zrekognoskowaney Dekretem nad ultymarnym 1816 julii 14 dnia w Ziemstwie Dryzienskim zferowanym, ukazaney summy assygn. rubli 14.993 kop. 90 i złłch polskich 100, czyli sr. rubli 15. Zastosowaney przez Wielebnych XX. Bernardynów konwentu Druyskiego i wyświetloney realnie zaległosci funduszowey annuackiey, jeszcze z lat 10 czyli od 1800 po 1811 rok pozostałey, a przez W. Orańską w rublach assygn. 400 uspokojoney, jako Dokument ugodliwy z temiz XX. Bernardynami roku 1819 februar. 12 dnia udziałany, poświadcza. Wniesioney do skarbu Monarszego poszliny w assygnacyyney monecie rubli 850, wszelkich opłaconych za poddanych tey wsi skarbowych podatków, oraz rozmaitych zapomog, w zbozu, żywiołach, i budowli od 1816 roku julii 14 dnia, do daty ninieyszey tymże włościanom Dworczańskim przez dzisieyszą aktorkę dawanych, i nieodzyskanych, ani też dozyskać się mogących, jako poszczególne z każdymgospodarzem, coroczne oblikwidowanie się jest istotnym przekonaniem. Rubli assygn. 2,550, czyli w jedno zniosłszy zaymuje summę na dziedzictwie majętnosci Dworczan opierającą się assygnacyynych rubli osmnascie tysięcy dziewięćset piędziesiąt trzy kop. dziewięćdziesiąt N. 18,953 kop. 90. Oprócz tego: co się w następnych leciech na pobudowanie wygorzałey w roku przeszłym chłopskiey budowy, arestancyyney w teyże wsi do szczętu opadłey i starey wydatkowac będzie, toż i na dalszą Erekcyą samego folwarku jaki się expens ponosi. Co wszystko wyświetlając przed publicznością, ażeby żaden w czasie nie mogąc mieć wymówki z niewiadomosci pochodzącey, nie śmiał zakłócać spokoyność W. Konstancyi z Xiążąt Mirskich Woynowey Orańskiey Cześnikowiczowey Starodubowskiey, lub oney sukcessorów, w zapossedowaniu przez nią aktualnym i wieczystym wsi, czyli majętności Dworczan w Gubernii Białorusko-Witebskiey w Pttcie Dryzieńskim położoney, jakowe zapossedowanie, gdy z kolei prawa, i słuszności dokonanym zostało, przeto nanieyszym oświadczeniem się przez awizacyą gazet Kuryera Litewskiego roku 1819 miesiąca julii 13 dnia daje się wiedzieć powszechności.

Bazyli Woyna Orański Cześn. Starodubow.

Roku 1819 miesiąca julii 14 dnia takowy wypis Dekretu zapadłego w Ziemstwie Dryzienskim 1816 julii 14 dnia wespół z oświadczeniem, na rzecz W. Konstancyi z Xiążąt Mirskich Woynowey Orańskiey Czesnikowiczowey Starodubowskiey wyjaśniające się, że jest do xiąg Ziemskich tegoż Pttu wniesiono i wolno takowy tranzakt oddać na wydrukowanie do gazety Kuryera Litt, w tym Sąd Ziemski Pttowy Dryzieński za podpisem Urzędnika i przyłożeniem Skarbowey pieczęci z wzięciem za prosty papier 50 kop. poświadcza.

Hilary Skoreń Prezyd. Sądow Ziem. Pttu Dryzień.
Kollegski Sekretarz Rybiński.

---

1 *Skutkiem dekretu magistratu M. G. Wilna na dniu 26 junii 1818 roku zostałem z Koła wyznaczony do uczynienia ocenki i przez publiczną licytacyą wyprzedania dwóch Jatek Chrześcijańskich w mieście Wilnie za Nmi 39 i 40 oraz ruchomości Zarembaczy Wileńskich Michała i Józefaty Siwickich, na satysfakcyą kredytorow. Po uczynieniu przeto ocenki tak Jatek jako i sprzętu, przeznaczają się termina oney licytacyi, pierwszy 18, drugi 22 i trzeci 26 augusta 1819 roku po południu o godzinie czwartey czynność odbywać się mającą. Zyczący nabyć, raczy jawić się do tychże jatek z pewną ewikcyą w terminach pomienionych dla kupna i prawa wydać się mającego, co i przez Kuryera Lit. zawiadamia się d. 12 aug. 1819 r. Jan Tomkiewicz Radny Mag. W.*

---

1 *Fleyszmann Optyk z St. Peterzburga, uwiadamia Szanowną Publiczność, iż przez ciąg krótkiego bawienia w tem mieście, pragnie służyć rozmaitemi gatunkami konserwacyynych Okularów, Perspektyw, Lorynett, i Szkieł powiększających; które sam z angielskiego szkła podług prawideł optyki robi, tak że podług ocza każdego użytecznie służyć mogą; a ponieważ nie do wielości lat lecz do słabości wzroku stosować się należy, zatém examinuje okularymentem oczy każdego, a wówczas stosownie do tychże oczu szkła dobiera, czyniąc je użytecznemi oraz reperuie, jak równie naydokładniey zaostrza optycznie instrumenta. Mieszka na ulicy Zamkowey pod N. 105 w domu Radnego Hana.*

---

1 *Sąd Exdywizorski, w dobrach Podbirzach w Powiecie Upitskim na rozbranie konkursowych pretensyi do funduszu zeszłych Leona i Marcina Borowskich przeznaczony i Exystujący lubo już dwukrotnemi awizacyami o rozpoczęciu się swoim i ozamierzającym się terminie do stanności dla wierzycieli tychże Borowskich do dnia 10 idącego mca augusta ostrzegł tychże kredytorow, że wszakże po ciągłym onych oczekiwaniu, kiedy ledwie dni kilka do oświadczonego kresu pozostaje, przecie nad kilku ledwie wspomnionych kredytorow z stannością niedoczekał, a nie zakreślenie niecofnioney do zamknięcia Sądowey Izby pory, rodzić może dalszą szkodliwą massie zwłokę, przedsiewziął raz ostateczny oznaymić, iż w roku teraz idącym dnia pierwszego mca września nie zawodnie sprawę Exdywizorską do namowy wezmie a nie stawający do pomienionego terminu podlegną przepisaney dekretem remissyinym Sądu Głó. Litew. drugiego Departamentu amissyi. Datt w Podbirzach roku 1819 augusta 6.*

Mateusz Siesiecki b. Ziem. Wilk. i Exd. Prezyd.
Raymund Chodźko Ziemski Oszmiań. Sędzia Ex.
Ferdynand Dworzecki Podsędek Ziem. Wiley. Ex.

Jutro t. j. d. 15 sierpnia gazeta Kuryera Litewskiego nie wyydzie